

Stellen, die zudem noch nicht für jeden, der hinüber will, offensichtlich dahiegen, sondern meist unbekannt und sehr versteckt sind, so legten etwa 2000 bulgar. Schwerbewaffnete auf der anderen Seite des Flusses einen Hinterhalt

Dieterich beabsichtigt mit seiner Übertragung, die Byzantiner den Geographen und Ethnologen und auch den wißbegierigen Laien näherzubringen. Ob er aber diesen loblichen Zweck erreichen wird, erscheint doch etwas fraglich. Vielmehr muß jeder, der solche Übersetzungen liest, wie sie ihm hier als „dem Wortlaut des Originals möglichst genau angepaßt“ dargeboten werden, sich von einem so unklaren und unverständlichen Geschreibsel abgestoßen fühlen und notgedrungen die Überzeugung gewinnen, daß die byzantinischen Autoren (darunter Prokop, Anna Komnena, Nikephoros Gregoras) höchst konfuse Köpfe gewesen sind, die nicht imstande waren, scharf und logisch zu denken und ihre Gedanken in klaren und verständlichen Ausdrücken und in folgerichtiger Erzählung wiederzugeben. Daß aber die armen Byzantiner dabei keine Schuld trifft, wird wohl auch dem der Byzantologie fernstehenden Leser der obigen Berichtigungen klar geworden sein.

Eduard Kurtz.

Riga, Juni 1912

2 ХРОНИКА.

Εἰδήσεις ἐξ Ἑλλάδος.

Α. Ἐργασίαι τῆς ἐν Ἀθήναις Βυζαντιολογικῆς Ἐταιρείας.

Κατὰ φεβρουαριον τοῦ 1909 κύκλος ἐνδιαφερομένων διὰ τὰς βυζαντινάς σπουδὰς λογίων, φιλολόγων, νομικῶν, θεολόγων, λογοτεχνῶν, χριστιανολόγων — εἰσηγουμένου τοῦ κ. Μιχαήλ Γούδα, εὐγενοῦς ἀξιωματιστοῦ τοῦ Βασιλικοῦ Ναυτικοῦ τῆς Ἑλλάδος καὶ γνωστοῦ διὰ τὰς περὶ τὸ Βυζαντιανὸν ναυτικὸν συγγραφῶν — ἀπεφασισε τὴν ἰδρυσιν διεθνοῦς ἐταιρείας ἐδρευούσης ἐν Ἀθήναις, ἧς κύριος σκοπὸς νὰ εἶναι ἡ προαγωγή τῶν περὶ τὰ βυζαντινὰ πράγματα μελετῶν καὶ ἐν παραλλήλῳ ἡ διαδοσις καὶ δὸς εἰπεῖν ἐκλαϊνεύσις τῶν πορισμάτων τῶν τοιούτων μελετῶν. Ἀρχομένου τοῦ Μαρτίου τοῦ αὐτοῦ ἔτους ἐν γενικῇ συνόδῳ τῶν ἰδρυτῶν τῆς ἐταιρείας ἐψηφίσθη τὸ καταστατικὸν αὐτῆς, ἐν ᾧ ὤρισθη, ὅτι ἐν τῷ προγράμματι τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐταιρείας περιλαμβάνονται καὶ αἱ περὶ τὰ χριστιανικὰ μνημεῖα σπουδαὶ καὶ ἐλεῖναι αἱ σχετιζόμεναι πρὸς τὰ μετὰ τὴν Ἀλωσιν πράγματα, ἐφ' ὅσον ταῦτα σὺνδεονται ἀμέσως εἴτε ἐμμέσως πρὸς τὰ καθαρῶς Βυζαντινὰ καθεστῶτα. Ὁ σκοπὸς τῆς ἐταιρείας — κατὰ τὸ καταστατικὸν

ταύτης — ἐπιδιώκεται καὶ διὰ παντὸς ἄλλον μέσου καὶ δὴ διὰ τῆς δημοσιεύσεως ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ, ἐπισήμου ὄργάνου τῆς ἑταιρείας, διὰ τῆς ἐκδόσεως ἐπιστημονικῶν ἢ ἐνλαϊκευτικῶν βιβλίων σχετικῶν πρὸς τὰ Βυζαντιὰ πράγματα, διὰ τοῦ καταρτισμοῦ εἰδικῆς βιβλιοθήκης περιλαμβανοῦσης σχετικὰ πρὸς τὰς σπουδὰς τῆς ἑταιρείας δημοσιεύματα, διὰ τοῦ συγκροτισμοῦ μουσείου περιλαμβάνοντος αὐτούσια βυζαντιὰ μνημεῖα ἢ ἀπεικονίσεις ἢ ἐκμαγεῖα αὐτῶν, διὰ διοργανώσεως ἐκδρομῶν εἰς βυζαντιακοὺς τόπους, δι' ἀποστολῶν κλ. κλ. Πρόεδρος τῆς ἑταιρείας, γενομένων ἀρχαιρεσιῶν, ἐξελέγη ὁ καθηγητῆς κ. Κωνσ. Γ. Ζησίον, ὁ γηραιὸς ἔρευνητῆς τῶν βυζαντιακῶν ἐρεπιπύων τοῦ Μυστρᾶ καὶ τοῦ Γερακίου, ὁ ἐνθουσιωδέστερος καὶ ἀδολώτερος λάτρης καὶ μετ' ἐπιστήμης σπουδαστῆς τοῦ βυζαντιακοῦ κόσμου, καὶ ἀντιπρόεδροι οἱ κ. κ. Κωνστ. Μ. Πάλλης, ὁ καθηγητῆς τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ κανονικοῦ Δικαίου ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν, καὶ ὁ συγγραφεὺς τοῦ περὶ τῆς Ἀγίας Σοφίας κλασσικοῦ ἔργου Εὐγένιος Ἀντωνιάδης, ὃν — ἀπελθόντα βραδύτερον εἰς Παρίσιους — ἀντικατέστησεν ὁ κ. Ἰωάννης Σβορώνος, διευθυντῆς τοῦ ἐν Ἀθήναις Ἐθνικοῦ Νομισματικοῦ Μουσείου.

Ἡ σύστασις μιᾶς τοιαύτης Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας ἐχαιρετίσθη πανταχοῦ παρὰ τῶν ἐνδιαφερομένων μετὰ ἐνθουσιασμοῦ καὶ μετὰ στερεῆς πεποιθήσεως, ὅτι οὐχ ἥκιστα θέλει αὕτη συντελέσει εἰς τὴν προαγωγὴν τῶν περὶ τὸν Μεσαιωνικὸν Ἑλληνισμὸν πραγμάτων. Οἱ ἐν Ἑλλάδι καὶ τῇ λοιπῇ Ἀνατολῇ, Εὐρώπῃ, Ἀμερικῇ, Αἰγύπτῳ, Μασαχουσέτῃ τακτικοὶ ἑταῖροι τοῦ περὶ οὗ ὁ λόγος σωματείου ἀνῆλθον μετ' οὐ πολὺ ὑπὲρ τοὺς 250. Πλείστα δὲ φιλολογικὰ καὶ ἀρχαιολογικὰ ἰδρύματα τῆς Εὐρώπης καὶ Ἀνατολῆς συνήψαν σχέσεις ἐπιστημονικὰς μετὰ τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν.

Ὡς κυριώτατον αὐτῆς μέλημα ἐθεώρησεν ἡ νεοσύστατος ἑταιρεία τὴν ἰδρυσιν τοῦ ἐπιστημονικοῦ περιοδικοῦ αὐτῆς ὄργάνου. Πράγματι δὲ κατὰ Ἰούνιον τοῦ 1909 ἐνεφανίσθη τὸ πρῶτον τεῦχος „τῆς Βυζαντιδος“, ὡς τοῦτο ἐκλήθη, τῆς ὁποίας τανῦν πρόκεινται ἡμῖν δύο συμπληρωμένοι ὀγκῶδεις τόμοι. Κατὰ τὸ καταστατικὸν τῆς „Βυζαντιδος“ ἐκδίδεται αὕτη εἴτε κατὰ τριμηρίαν εἴτε δις τοῦ ἔτους εἰς διπλᾶ τεύχη, περιλαμβάνει δὲ ἄρθρα γεγραμμένα εἰς τὰς κυριώτερας τῶν γλωσσῶν, ἥτοι ἑλληνιστῖ, γερμανιστῖ, ἀγγλιστῖ, ἰταλιστῖ, λατινιστῖ (τῆς ῥωσικῆς ἀποκλειομένης πρὸς τὸ παρὸν διὰ λόγους τυπογραφικοῦς) καὶ οἱ συνεργάται αὐτῆς δύνανται νὰ εἶναι καὶ μὴ μέλη τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας. Ἡ διάθεσις τῆς ὕλης τῆς „Βυζαντιδος“ εἶναι προσγενῆς πρὸς ἐκεῖνην τῆς „Byzantinische Zeitschrift“ καὶ τῶν „Βυζαντινῶν Χρονικῶν“. Διαιρεῖται δὴλον ὅτι ἕκαστον τεῦχος τῆς „Βυζαντιδος“ εἰς τρία διακεκριμένα τμήματα. „Καὶ ἐν μὲν τῷ πρώτῳ καὶ κυριώτῳ τμήματι . . . δημοσιεύονται ἐπιστημονικαὶ ἐργασίαι σχετικαὶ πρὸς τὸν κύκλον τῶν σπουδῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας, ἥτοι μελέται καὶ κείμενα ἀφορῶντα εἰς τὰς ποικίλας ἐκφάνσεις τοῦ καθ' ὅλον βυζαντιακοῦ βίου, ἀπὸ τοῦ 330 μ. Χ. καὶ ἐξῆς. Ἡ Ἱστορία, ἡ Λογοτεχνία (λογία καὶ δημῶδης), ἡ Ἐπιστήμη ἐν γένει, ἡ Τέχνη, ἡ

Γλώσσα, ὁ ἑσωτερικὸς καθ' ὅλου βίος τῶν Βυζαντινῶν, ἡ ἐπίδρασις τούτων ἐπὶ τὰλλα ἐθνη, ἡ γεωγραφία καὶ τοπογραφία τῶν Βυζαντιακῶν χωρῶν, ταῦτα πάντα εἶναι τὰ καθ' ἐξοχὴν θέματα τῆς „Βυζαντιδος“. Οὐχ ἦττον δ' ὁμοῦς ἡ καθ' ὅλου ἑλληνικὴ χριστιανικὴ ἀρχαιολογία, αἱ συστηματικαὶ κατὰ τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἐπιστήμης ἀναγραφαὶ τῶν ἐκασταχοῦ ἑλληνικῶν χειρογράφων κωδίκων, αἱ μελέται αἱ σχετιζόμεναι πρὸς τὰ ποικίλα ζητήματα τῶν μετὰ τὴν πτώσιν τῆς βασιλευούσης χρόνων ἐφ' ὅσον συνδέονται ἀμέσως ἢ ἐμμέσως πρὸς τοὺς καθαρῶς βυζαντινοὺς χρόνους. Κατ' ἀρχὴν δὲ θὰ δημοσιεύωνται ἐν τῇ „Βυζαντιδί“ ἐπιγραφαὶ καὶ χαράγματα ἀναγόμενα χρονολογικῶς μέχρι τοῦ 1821, ὡς καὶ τὰρχαιότερα τοῦ ἔτους τούτου ἐπίσημα ἐκκλησιαστικὰ γράμματα καὶ εἰδήσεις ἐκ τῆς ἐκκλησιαστικῆς ἱστορίας καὶ μοναστηρολογίας τῆς Ἀνατολῆς. Ἐν τῷ δευτέρῳ τμήματι . . . [τῆς „Βυζαντιδος“] καταχωρίζονται ἐπιστημονικῶς χαρακτῆρος κριτικαὶ ἀναφερόμεναι εἰς δημοσιεύματα ἀναγόμενα εἰς τὸν κύκλον τῶν σπουδῶν ταύτης. Τέλος ἐν τῷ τρίτῳ τμήματι τῆς „Βυζαντιδος“ θὰ δημοσιεύηται ἐκάστοτε συστηματικὴ βιβλιογραφία πάντων τῶν κλάδων εἰς οὓς ἀποβλέπει αὕτη. Ἐπίσης μικρότεραι ἀνακοινώσεις καὶ ἐπίσημοι εἰδήσεις σχετικαὶ πρὸς τὸν σκοπὸν τῆς ἐν Ἀθήναις Βυζαντιολογικῆς Ἐταιρείας“. (Πρβλ. τὴν Προδιόκησιν τῆς „Βυζαντιδος“, τόμ. Α', 1909, σ. 1—2).

Εὐθύς μετὰ τὴν ἴδρυσιν αὐτῆς προέβη ἡ Βυζαντιολογικὴ Ἐταιρεία συντελοῦσης καὶ τῆς Βασιλικῆς Ἀκαδημίας τῶν Ἐπιστημῶν τοῦ Μονάχου καὶ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως εἰς ἀποστολὴν τοῦ γράφοντος ταῦτα εἰς Μετέωρα χάριν παλαιογραφικῶν καὶ τεχνικῶν ἐρευνῶν. Καὶ εἶχον μὲν ἀρχίσει ἤδη πρότερον ἀπὸ τοῦ φθινοπώρου τοῦ 1908 τὰς ἐρεῦνας ταύτας, ἀλλὰ χάρις εἰς τὴν γενναίαν τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἐταιρείας ἠθικὴ ἀρωγὴν καὶ προστασίαν κατώρθωσα νὰ φέρω εἰς πέρας τὸ βαρὺ καὶ πολύμοχθον ἐκεῖ — ἐπὶ τῶν ἀπορρώγων βράχων τῶν Μετεώρων — ἔργον μου, ὅπερ ἄλλως μικροῦ δεῖν δὲν ἐτελεσιουργεῖτο λόγῳ τῶν ποικίλων καὶ πολλαχόθεν παρεμβαλλομένων ἐμποδίων ἐκ μέρους κακοτρόπων καὶ μοχθηρῶν προσώπων, ὧν ἡ ὀνομαστικὴ μνεία παρέλκει ἐνταῦθα. Ἄλλ' ἡ ὑποστήριξις τοῦ ἔργου μου ἐν Μετεώροις ὑπὸ τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἐταιρείας ὑπῆρξεν, ἐπαναλαμβάνω, τοιαύτη, ὥστε κατώρθωσα ἐπὶ πολλοὺς καὶ συνεχεῖς μῆνας, ὑπὲρ τοὺς 15, ἐργασθεὶς ἐκεῖ κατὰ τὰ ἔτη 1909—1911 νὰ συντάξω τοὺς καταλόγους τῶν χειρογράφων κωδίκων τῶν ἐναποκειμένων ἐν τοῖς διαφόροις Μετεωρικῶν μοναστηρίοις, συμποσομένων ὑπὲρ τοὺς 1110 (ὧν μέγα μέρος ἀνεκάλυψα ἐγὼ αὐτὸς λανθάνον ἐν κρύπταις), νάντιγράψω ἐξ αὐτῶν πρὸς ἐκδοσιν μέγα ἀριθμὸν βυζαντιακῶν καὶ σερβικῶν (ἑλληνιστὶ γεγραμμένων) γραμμάτων, ἐπίσης ἐγγράφων ποικίλου ἐνδιαφέροντος τῶν μετὰ τὴν Ἄλωσιν χρόνων, νὰ ἐρευνήσω τὰ θησαυροφυλάκεια τῶν μοναστηρίων, νὰ σπουδάσω τὰ διάφορα ἔργα τῆς τέχνης. (Πρβλ. τὰ γεγραμμένα ὑπὸ C. Jireček ἐν Archiv für slavische Philologie, τόμ. ΑΓ', σελ. 587—591, ὑπὸ D. C. H[esseling] ἐν Westschapelika Bleden 504—6, ὑπὸ N. Bonwetsch ἐν Theologisches Literaturblatt, τῆς 10 Μαΐου 1912, σελ. 220—221). Τὰ πορίσματα τῶν ἐν Μετεώροις ἐρευνῶν ἀνέλαβε νὰ φέρῃ εἰς τὴν δημοσιότητα ἡ Βυζαντιολο-

γική Ἑταιρεία εἶτε διὰ τοῦ περιοδικοῦ αὐτῆς εἶτε ἐν ἰδίοις τόμοις. Πέποιθα, ὅτι λίαν προσεχῶς οἱ ἐνδιαφερόμενοι κύκλοι θὰ χαιρετίσωσι τὴν ἐν τῇ βιβλιοθήκῃ τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας Ἀθηνῶν ἔκδοσιν τῶν ὑπ' ἐμοῦ συνταχθέντων καταλόγων τῶν ἐν ταῖς μοναῖς τῶν Μετεώρων ἐναποκειμένων χειρογράφων κωδίκων.

Κατὰ τὰ ἔτη 1910—1911 διεξήχθησαν ἐνώπιον τῶν ἐταίρων τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας ἐν δημοσίαις ταύτης συνεδρῖαις αἱ ἀκόλουθοι ἐπιστήμονικαί ἀνακοινώσεις:

1) Νίκου Α. Βέη, Παλαιογραφικαὶ καὶ τεχνικαὶ ἔρευναι ἐν ταῖς μοναῖς τῶν Μετεώρων καὶ τῇ πέριξ χώρα κατὰ τὰ ἔτη 1908 καὶ 1909. — (Τῆ 1 Φεβρουαρίου 1910). — Κατὰ τὴν συνεδρῖαν ταύτην, ἣτις ὑπῆρξεν ἡ ἐπίσημος ἐναρξίς τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐταιρείας, εἰσηγήσατο καταλλήλως ὁ πρόεδρος κ. Κ. Γ. Ζησίου. Τὸ περιεχόμενον τῆς ἀνακοινώσεως ταύτης ἐξεδόθη ἤδη καὶ ἐν ἰδίῳ τεύχει ἐν τῇ σειρᾷ τῶν δημοσιευμάτων τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας.

2) Μιχαὴλ Α. Γούδα, Περὶ τῆς ἀκριβοῦς θέσεως τοῦ λιμένος τοῦ Βουκολέοντος. Συμβολὴ εἰς τὴν τοπογραφίαν τοῦ μεσαιωνικοῦ Βυζαντίου.

3) Κ. Γ. Ζησίου, Ἐπιγραφικὰ μνημεῖα Κυνουρίας.

4) Κωνστ. Δουβουνιώτου, Περὶ τοῦ ἐν κώδικι τῶν Μετεώρων ἀνακαλυφθέντος ἔργου τοῦ Ἰππολύτου Ῥώμης „Εἰς τὰς εὐλογήσεις τοῦ Ἰακώβ“.

5) Γεωργίου Ν. Χατζηδάκι, Ὁ Κρητικὸς πόλεμος τοῦ 1645—1669 (τῆ 1 Ἰουνίου 1910).

6) Νίκου Α. Βέη, Παλαιογραφικαὶ καὶ τεχνικαὶ ἔρευναι ἐν Μετεώροις καὶ τῇ ἄλλῃ Θεσσαλίᾳ (μοναὶ Βητουμᾶ, Δολιανῶν, Δυκουσάδος, τὰ κατὰ τοὺς δήμους Γόμφων καὶ Ἀργυθέας διαλελυμένα μονύδρια, ναὸς Πόρθας-Παναγιάς ἐν τῷ δήμῳ Αἰθίλων κλ. κλ.). (Τῆ 23 Μαρτίου 1911).

7) Μιχαὴλ Γούδα, Μεσαιωνικὰ χαράγματα πλοίων ἐπὶ τοῦ Θησειοῦ. (Τῆ 31 Μαρτίου 1911).

Χάριν δὲ τῆς ἐκλαϊκεύσεως τῶν πορισμάτων τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἐπιστήμης διωργάνωσεν ἡ Ἑταιρεία ἡμῶν καὶ δύο διαλέξεις χάριν τῶν πολλῶν, καθ' ἃς γλαφυρῶς ὠμίλησαν οἱ κ. κ.

1) Γ. Τσοκόπουλος, Ἄννα ἡ Κομνηνὴ ὡς γυνή, ὡς συγγραφεύς, ὡς μοναχή. Εἰκόνες τοῦ Βυζαντιακοῦ Βίου κατὰ τὸν ΙΑ' τελευτῶντα καὶ ΙΒ' ἀρχόμενον αἰῶνα.

2) Ἰωάννης Μ. Δαμβέργης, Αἱ δύο ὄψεις τοῦ Λουιπράνδου. Ἐπειδὴ συνέβη ἐν Ἑλλάδι νάναστηλωθῶσι βυζαντινὰ μνημεῖα αὐθαίρετως καὶ κατὰ τρόπον ἀλλοιοῦντα τὴν ἀρχῆθεν αὐτῶν μορφήν καὶ παραβλαπτόντα τὴν ἀρχαιολογικὴν τῶν κτισμάτων ἀξίαν, διὰ τοῦτο εἰσηγούμενον τοῦ ἐκ τῶν μελῶν τοῦ Διοικητ. Συμβουλίου τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας κ. Κωνσταντίνου Μ. Κωνσταντοπούλου, τοῦ γνωστοῦ βυζαντιολόγου καὶ νομισματικοῦ, ἀπεφάσισεν ἡ ἐταιρεία ἡμῶν νὰ συντάξῃ καὶ ὑποβάλλῃ πρὸς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν ἴδιον ὑπόμνημα, ἐν ᾧ νὰ περιλαμβάνονται

λεπτομερεῖς εἰδήσεις περὶ τῶν ἐν τῷ Ἑλληνικῷ Βασιλείῳ βυζαντιακῶν μνημείων καὶ ταυτοχρόνως ὑποδείξεις περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπισκευῆς καὶ συντηρήσεως αὐτῶν. Ἐργάθη δὲ ἀναγκαῖον, ὅπως συστηθῆ εἰς τὴν Ἑλληνικὴν Κυβέρνησιν, κατὰ τὰ ἐν Γαλλίᾳ, Ἰταλίᾳ καὶ Γερμανίᾳ κρατοῦντα, ἡ σύστασις καὶ ἐν Ἑλλάδι εἰδικοῦ συμβουλευτοῦ ἐκ βυζαντιολόγων καὶ ἀρχιτεκτόνων, ὅπερ συμβούλειον νὰ γνωματεύῃ ἐκάστοτε μετὰ σχετικὰς μελέτας περὶ τοῦ τρόπου τῆς ἐπισκευῆς τῶν μνημείων. Οὕτω εὐχρηστώμεν, ὅτι ὑπὸ τὸ πρόσχημα τῆς ἐπισκευῆς δῆθεν καὶ συντηρήσεως θὰ παύσῃ καταστρεφόμενα καὶ ἀσχημιζόμενα πολὺτα βυζαντιακὰ τῆς Ἑλλάδος μνημεῖα.

Τελειωνῶντες τὴν περὶ τῶν ἐργασιῶν τῆς ἐν Ἀθήναις Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας ἐκθεσοῦν ἡμῶν ἔχομεν νάναφέρωμεν διαφόρους ἐπιστημονικὰς ἐργασίας γενομένας ὑπὸ τὴν ἡθικὴν αἰγίδα αὐτῆς: Π. Χ. τὴν ὑπὸ τοῦ προέδρου τῆς ἑταιρείας κ. Κ. Γ. Ζησίου περιόναγωγὴν τῶν χριστιανικῶν ἐπιγραφῶν Λακεδαιμόνος καὶ τὴν μελέτην τῶν διαφορῶν βυζαντιακῶν ἐρειπιῶνων τῆς Πελοποννήσου καὶ τῆς Στερεᾶς καλουμένης Ἑλλάδος· τὴν μελέτην τῶν ἐν ταῖς βιβλιοθήκαις τῆς Βιέννης καὶ τοῦ Βερολίνου ἐναποκειμένων χειρογράφων τῶν βυζαντιακῶν ἱατρῶν γενομένην ὑπὸ τοῦ κ. Ἀρ. Π. Κουζῆ, ἱατροῦ καὶ ὑφηγητοῦ τῆς Ἱστορίας τῆς Ἱατρικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν· ἐρεῦνας καὶ μελέτας σχετικὰς πρὸς τὸ Ἐκκλησιαστικὸν καὶ κανονικὸν Δίκαιον γενομένας κατ' ἐπανάληψιν ἐν διαφόροις βιβλιοθήκαις τῆς Γερμανίας ὑπὸ τοῦ κ. Κ. Μ. Πάλλη, καθηγητοῦ τοῦ Ἀθηναίου Πανεπιστημίου καὶ ἀντιπροέδρου τῆς Ἑταιρείας· τὰς ἐν Κωνσταντινουπόλει κατὰ διαφόρους περιόδους τοπογραφικὰς ἐρεῦνας περὶ τοὺς λιμένας τῆς μεσαιωνικῆς Πόλεως, γενομένας ὑπὸ τοῦ κ. Μιχαὴλ Γ' οὐδα· τὰς ὑπὸ τοῦ γράφοντος τὰς γραμμὰς ταύτας μελέτας περὶ εἰδικὰ βυζαντιολογικὰ θέματα ἐν Μονάχῳ καὶ ἀλλαγῇ τῆς Γερμανίας, κλ. κλ. — Ἐπίσης ποικίλως ὑπεστήριξεν ἡ Βυζαντιολογικὴ Ἑταιρεία τὰς ἐρεῦνας διαφορῶν Ἐσπερίων χάριν βυζαντιολογικῶν μελετῶν κατελθόντων εἰς Ἑλλάδα. Ἐξ αὐτῶν μνημονευτέος ἰδιαιτέως καὶ ἐνταῦθα ὁ ἐπαῖρος τῆς Ἀθηναίου Ἀγγλικῆς Ἀρχαιολογικῆς Σχολῆς κ. F. W. Hasluck, ἐργασθεὶς κατὰ τὸ 1911 ἐν Ἀδριανουπόλει πρὸς μελέτην τῶν βυζαντιακῶν αὐτῆς κτισμάτων, οὗ τὸ ἔργον — διὰ τῆς ἐκδόσεως καταλλήλων συστατηρίων πρὸς οὓς ἔδει — ὑπεστήριξεν ἡ Βυζαντιολογικὴ Ἑταιρεία Ἀθηνῶν καθ' ἃ ἄλλως εἶχε καθήζον.

Β. Ἑλληνικὴ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία.

Ἡ ὀλιγον πρότερον τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἑταιρείας ἰδρυθεῖσα ἐν Ἀθήναις Ἑλληνικὴ Λαογραφικὴ Ἑταιρεία, χάρις εἰς τὸ ἀκάματον τοῦ προέδρου καὶ κατ' ἐξοχὴν ἰδρυτοῦ τῆς κ. Ν. Γ. Πολίτου, ἔχει ἀπὸ τοῦ 1909 νὰ ἐπιδείξῃ ἔργα ἀξιολογώτατα, ὡς εἶναι ἡ δημοσίευσις τῶν προκειμένων ἡμῖν τριῶν τόμων τῆς „Λαογραφίας“, ἐπισήμου δελτίου τῆς Ἑταιρείας, ἐν ᾧ ἀπεθησαυρίσθη πολὺτιμον ὕλικόν διὰ τὴν μελέτην τοῦ συγχρόνου μάλιστα Ἑλληνικοῦ Λαοῦ. Καὶ δὲν εἶναι μὲν πάντοτε τὸ ὕλικόν τοῦτο ἐπεξεργασμένον κατὰ

τὰς ἀπαιτήσεις τῆς Ἐπιστήμης, ἀλλ' ὡς ὑλικὸν παραμένει πάντοτε πολύτιμον. Πλὴν τῶν καθαρῶς λαογραφικῶν μελετῶν τὸ Δελτιὸν τῆς Λαογραφικῆς Ἐταιρείας ἐδημοσίευσεν καὶ τινὰ φιλολογικῶν περιεχομένων, ἄσχετὰ πῶς πρὸς τὴν κυρίως Λαογραφίαν, φροντισματα. Πρὸς τοῦτοις ἡ Λαογραφικὴ Ἐταιρεία διωργάνωσε καὶ τινὰς ἀποστολάς πρὸς περιουναγωγὴν μάλιστα δημοδῶν μουσικῶν μελωδιῶν.

Γ'. Ἀρχαιολογικὴ Ἐταιρεία Ἀθηνῶν.

Ἡ σπουδὴ καὶ τὸ ἐνδιαφέρον τῆς τῶσον διὰ τὴν ἔρευναν τῆς κλασσικῆς ἀρχαιότητος ἐργασθείσης ἑταιρείας ταύτης κατὰ τὰ τελευταῖα ἔτη ἐπεξετάθη, ἀγαθῇ τύχῃ, καὶ ἐπὶ τὰ βυζαντιακὰ πράγματα. Μνημονεύεται καὶ ἐνταῦθα ὑπὸ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας ἀναστηλώσεις τῶν βυζαντιακῶν μνημείων τοῦ Μυστρᾶ, τῆς μονῆς Δαφνίου καὶ ἄλλων τινῶν ἐν Θεσσαλίᾳ. Δυστυχῶς δ' ἐπ' ἐσχάτων ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως γενόμενος περιορισμὸς τοῦ προϋπολογισμοῦ τῆς Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας πιθανῶς δὲν θὰ ἐπιτρέψῃ πλέον εἰς αὐτὴν τὴν ἐξακολούθησιν τοῦ ὑπὲρ τῶν βυζαντιακῶν μνημείων φιλοτίμου καὶ σπουδαιοτάτου διὰ τὰς ἡμετέρας μελέτας ἔργου.

Δ'. Ἡ φωτογραφικὴ συλλογὴ τῆς Χριστιαν. Ἀρχαιολογικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν.

Ὡς γνωστὸν χάρις εἰς τὴν ἀκάματον φιλοπονίαν τοῦ γενικοῦ γραμματέως καὶ ἐφόρου τοῦ μουσείου τῆς ἑταιρείας ταύτης κ. Γ. Δαμπάκη ἔχει συγκροτηθῆ μεγάλη συλλογὴ φωτογραφιῶν διαφόρων χριστιανικῶν καὶ ιστορικῶν μνημείων, πρὸ παντὸς τῆς Ἑλλάδος καὶ τῆς Ἀνατολῆς. Εὐχαριστῶς ἀνακοινοῦμεν, ὅτι ἡ Χριστ. Ἀρχαιολ. Ἐταιρεία Ἀθηνῶν προθύμως παρέχει εἰς πάντα ἐνδιαφερόμενον φωτογραφίας ἐκ τῆς συλλογῆς αὐτῆς ἀντὶ δραχ. μιᾶς ἕκαστον ἀντίτυπον. Ἀπευθυντέον πρὸς τὸν κ. Γ. Δαμπάκην, Ὁδ. Χάρητος 17, εἰς Ἀθήνας.

Ε'. Τοπικὸν Χριστιανικὸν Μουσεῖον Ζακύνθου.

Μεγάλῃ ἐπιτροπῇ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως συστάσα ἐν Ζακύνθῳ κατέγραψε τὰ ἐν τοῖς διαφόροις ναοῖς τῆς Ζακύνθου ὑπάρχοντα ἀξία λόγου ἔργα τέχνης. Μεθ' ἧς ἀπεφασίσθη ἡ σύστασις τοπικοῦ χριστιανικοῦ Μουσείου, ἐν ᾧ συνεκεντρώθησαν πολυάριθμα γραφικὰ μάλιστα μνημεῖα τῶν τελευταίων αἰώνων καὶ δὴ τεχνοτροπικῶς ἀναγόμενα εἰς τὴν καλουμένην Ἑπτανησοβενετικὴν σχολήν. Διεξοδικὸς κατάλογος τοῦ Μουσείου τούτου παρασκευάζεται ὑπὸ τοῦ ἐπιμελητοῦ αὐτοῦ κ. Δρος Φιλ. Δ. Κολοκοτσᾶ.

Ζ'. Ἀθανασάκειον Μουσεῖον Βόλου.

Κατὰ Μαῖον τοῦ 1909 ἐτελέσθησαν ἐπισημῶς ἐν Βόλῳ τὰ ἐγκαίνια τοῦ μεγάλου Θεσσαλικοῦ Μουσεῖου, ὅπερ ἰδίᾳ δαπάνῃ ἀνίδρυσεν ὁ φιλόπολις καὶ φιλόσωρ Πηλιορέτης κ. Ἀλέξιος Ἀθανασάκης. Ἐν αὐτῷ κατετέθησαν αἱ σπουδαιόταται διὰ τὴν ἱστορίαν τῆς ἀρχαίας γραφικῆς γραπτὰ στήλαι τῶν Παγασῶν. Ἀλλ' ὅτι ἐνδιαφέρει πρὸ παντὸς ἡμᾶς εἶναι, ὅτι τὸ Ἀθανασάκειον Μουσεῖον περιλαμβάνει καὶ Χριστιανικὸν τμήμα, ἐν ᾧ κατετέθησαν διάφορα γλυπτὰ μάλιστα μνημεῖα καὶ χειρόγραφα, ἐπιμελῶς συλλεγένητα ὑπὸ τοῦ δραστηριωτάτου ἐφόρου τοῦ κατὰ τὴν Θεσσαλίαν ἀρχαιοτήτων κ. Ἀπ. Ἀρβανιτοπούλου.

Ζ'. Σουλῆνειον ἱστορικὸν διαγώνισμα Θεσσαλίας.

Ὁ πρὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν ἐν Ῥουμανίᾳ ἀποθανὼν φιλόσωρ ἔμπορος Βασίλειος Σουλῆνης, καταγόμενος ἐκ Μακρυνίτης τοῦ Πηλίου, ἐκληροδότησεν εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν 500 ὀθωμανικὰς λίρας, ἵνα ἐκ τῶν τόκων αὐτοῦ ἐπὶ δέκα καὶ πέντε ἔτη συσταθῇ φιλολογικὸν διαγώνισμα πρὸς συγγραφὴν ἱστορίας τῆς Θεσσαλίας ἀπὸ τῶν ἀρχαιοτάτων χρόνων μέχρι τῆς Ἐπαναστάσεως τοῦ 1821. Τὸ κληροδότημα τοῦτο ἐπὶ πολλὰ ἔτη ἐλάνθανεν. Τέλος πρῦτανεύοντος τοῦ κ. Γ. Χατζηδάκι προεκηρύχθη τῇ 10 Δεκεμβρίου 1905 ὁ Ἀ' Σουλῆνειος ἱστορικὸς περὶ Θεσσαλίας διαγωνισμὸς, ταχθείσης προθεσμίας πρὸς ὑποβολὴν τῶν ἔργων — δυναμένων νάναφερόνται εἴτε εἰς τὴν καθ' ὅλου Θεσσαλικὴν ἱστορίαν εἴτε εἰς τμήματα ταύτης — τῆς 31 Ἰανουαρίου 1908. Κριταὶ τοῦ Ἀγῶνος ὠρίσθησαν ὑπὸ τῆς Πρυτανείας οἱ καθηγηταὶ τῆς Ἰστορίας ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. κ. Σπ. Π. Λάμπρος, Π. Καρολίδης, Α. Πατσόπουλος, οἵτινες εἰσηγούμενου τοῦ πρώτου ἀνεκοίνωσαν τὴν ἐκθεσιν αὐτῶν ἐπισημῶς τῇ 25 Μαΐου 1908. Κατὰ ταύτην ὑπεβλήθησαν τρία τὸ ὅλον ἔργα, δύο μὲν ἀναφερόμενα εἰς τὴν καθ' ὅλου Θεσσαλικὴν ἱστορίαν, ἐν δὲ εἰς τὴν ἱστορίαν τῆς Θεσσαλίας ἐπὶ Τουρκοκρατίας. Ἐξ αὐτῶν τὰ δύο πρῶτα ἐχαρκτηρίσθησαν ἀνάξια βραβεύσεως, τὸ δὲ ἀναφερόμενον εἰς τὴν ἐπὶ Τουρκοκρατίας ἱστορίαν τῆς χώρας ἐχαρκτηρίσθη ἔργον ἀξιόλογον καὶ βραβεύσιμον. Συγγραφεὺς τούτου ὑπήρξεν ὁ μακαρίτης Βασίλειος Κάνδης († Μάρτιος τοῦ 1909).

Η'. Χατζηλαζάρειος Ἀγὼν περὶ τῆς ἱστορίας καὶ λαογραφίας τῆς Μακεδονίας.

Ἐν ἔτει 1908 ὁ φιλόμουσος καὶ φιλόπατρις Μακεδὼν κ. Δημοσθένης Χατζηλαζάρης καθιέρωσε δύο φιλολογικοὺς διαγωνισμοὺς, τὸν μὲν πρὸς συγγραφὴν ἱστορίας τῆς Μακεδονίας, τὸν δὲ λαογραφικόν, ἧτοι πρὸς πλήρη καὶ ἀκριβῆ συναγωγὴν ἡθῶν, ἐθίμων, δευσδαίμωνιῶν, δοξασιῶν καὶ μνημείων

τῆς δημόδους φιλολογίας τῆς Ἑλληνικῆς Μακεδονίας. Ἀνέθηκε δὲ τὴν διεξαγωγὴν τοῦ Ἀγῶνος εἰς τὸ Ἐθνικὸν Πανεπιστήμιον Ἀθηνῶν καὶ ὤρισε τὸ ἑπαθλον ἑκατέρου τῶν διαγωνισμάτων εἰς δραχμὰς χίλλας.

Τῆ 13 Ἰουνίου 1910 ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου ἀνεγνώσθησαν αἱ ἐκθέσεις τῆς ἐπιτροπείας τῶν κριτῶν τῶν Μακεδονικῶν τούτων διαγωνισμάτων, εἰσηγούμενοι διὰ μὲν τὸ ἱστορικὸν τοῦ καθηγητοῦ κ. Σπ. Π. Λάμπρου, διὰ δὲ τὸ λαογραφικὸν τοῦ καθηγητοῦ κ. Ν. Γ. Πολίτου. Εἰς ἑκάτερον τῶν διαγωνισμῶν ἐν μόνον ἔργον ὑπεβλήθη. Καὶ ἡ μὲν ὑποβληθεῖσα Ἱστορία τῆς Μακεδονίας ἐχαρκτηρίσθη ὡς ἀμέθοδον καὶ ἀνεπαρκῆ καὶ ἀνάξιον βραβεύσεως ἔργον, ἐπαναληφθησόμενον οὕτω τοῦ Ἀγῶνος, ἡ δὲ εἰς τὸν λαογραφικὸν διαγωνισμὸν ὑποβληθεῖσα συναγωγή, ἐκ 32 περίπου τυπογραφικῶν φύλλων ἀποτελουμένη, διαιρεῖται εἰς 14 τμήματα, ὧν τὸ περιεχόμενον ἔχει ὡς ἐξῆς: Α' : Παραδόσεις. Β' : Περὶ τῶν κατὰ τὴν γέννησιν τοῦ παιδὸς ἐθίμων. Γ' : Περὶ παιδιῶν. Δ' : Περὶ τῶν κατὰ τὸν γάμον ἐθίμων. Ε' : Περὶ τῶν κατὰ τὰς κηδείας. Σ' : „Μηριαῖα καὶ διάφορα“ (ἡ ἐπιγραφή ἐχαρκτηρίσθη ἄστοχος· τὸ τμήμα τοῦτο περιέχει ἐθίμα καὶ δοξασίας εἰς δύο κεφάλαια κατατεταγμένα. „Τὸ πρῶτον — λέγει ὁ συγγραφεὺς — περιλαμβάνει ὅτι εἶναι δυνατὸν νὰ συμπεριληφθῇ εἰς τὰ κατὰ τὴν διάρκειαν ἐνάστου μηνὸς γενόμενα, ὅπερ καὶ Μηριαῖα ὠνόμασα, τὸ δὲ δεύτερον ἐκεῖνα τῶν ἡθῶν καὶ ἐθίμων, ἅτινα δὲν ἠδύναντο νὰ συμπεριληφθῶσιν εἰς τὰ μηνιαῖα“). Ζ' : Παροιμίαι. Η' : Δεισιδαιμονίαι καὶ προλήψεις. Θ' : Συλλογὴ ἀνιγμάτων. Ι' : Λογοπαίγνια καὶ χαριτολογήματα. ΙΑ' : Μακεδονικαὶ λέξεις (ὀλίγαι καὶ οὐχὶ πάντοτε στοχαστικῶς ἡρμηνευμέναι). ΙΒ' : Εὐχαί. ΙΓ' : Κατάραι. ΙΔ' : Δημοτικὰ ἄξιματα. Ἡ πλουσία αὕτη συναγωγή κατηρτίσθη ἐκ πολλῶν τῆς Μακεδονίας τόπων καὶ πολλαχοῦ περιλαμβάνει καὶ μεταφράσεις συναφῶν κειμένων εὐχρηστων παρὰ τοῖς μὴ ἑλληνοφώνοις Μακεδόσι. Καὶ ἐχαρκτηρίσθη μὲν τὸ λαογραφικὸν τοῦτο πόνημα ἀτελὲς ἐν σχέσει πρὸς τὴν καθ' ὅλου Μακεδονικὴν Λαογραφίαν καὶ ἐνιαχοῦ ἡμαρτημένον, ἀλλ' ἐν τούτοις ἡ κριτικὴ ἐπιτροπεὶα ἐθεώρησε τοῦτο ἄξιον βραβεύσεως διὰ τὸ ἐν αὐτῷ πλουσίως συγκομισθὲν ὕλικόν καὶ διὰ τὴν φιλοπονίαν καὶ τὸν ζῆλον, μεθ' οὗ ὁ συγγραφεὺς τοῦ πονήματος κ. Χρ. Γ. Γουγούσης (ἐκ Δίβρης τῆς Μακεδονικῆς) ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν εἰργάσθη, ὅπως τὸ ὕλικόν τοῦτο περισυναγάγῃ καὶ κατὰ τὰς δυνάμεις αὐτοῦ μελετήσῃ.

Θ'. Διαγωνισμὸς τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν.

Ἡ ἀπὸ τοῦ 1901 ἰδρυμένη καὶ εὐδοκίμως ἔκτοτε ὑπὸ τὴν προεδρίαν τοῦ κ. Στεφάνου Ν. Δραγούμη ἐργαζομένη Γλωσσικὴ Ἐταιρεία, ἐξακολουθοῦσα τὸ ἔργον ἐτέρου ἐν Ἀθήναις προϋφισταμένου σωματείου, τοῦ φιλολογικοῦ συλλόγου „Κοραῆ“ καὶ παραλλήλως δρωσα πρὸς τὸν Ζωγράφειον Ἀγῶνα τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως συνετέλεσεν οὐκ ὀλίγον μέχρι τοῦδε πρὸς ἀποθησαύρισιν καὶ μελέτην τῶν γλωσσικῶν μνημείων τοῦ Ἑλληνικοῦ Λαοῦ διὰ τῆς προκηρῦξεως

ειδικῶν πρὸς τοῦτο διαγωνισμῶν. Τὸ ἀρχεῖον τῆς Γλωσσικῆς Ἐταιρείας Ἀθηνῶν πρόκειται τῶν κυριωτάτων πηγῶν πρὸς συγκρότησιν τοῦ ὑπὸ τῆς Ἑλληνικῆς Κυβερνήσεως ἐπιμελεῖα εἰδικῆς ἐπιτροπῆς συντασσομένου προχείρου λεξικοῦ τῆς Νέας Ἑλληνικῆς Γλώσσης. (Ἴδὲ τὴν ἐκθεσιν τοῦ τῶν πεπραγμένων τῆς ἐπὶ τοῦ Ἑλληνικοῦ Λεξικοῦ Ἐπιτροπείας, ἐν τῇ Ἐφημερίδι τῆς Κυβερνήσεως τοῦ Βασιλείου τῆς Ἑλλάδος, τεῦχος Β', ἀριθ. φυλ. 64, ἐν Ἀθήναις τῇ 11 Μαΐου 1911).

Τῇ 11 Δεκεμβρίου 1911 ἐν τῇ μεγάλῃ αἰθούσῃ τοῦ Ἐθνικοῦ Πανεπιστημίου Ἀθηνῶν ἀνεκοινώθησαν ὑπὸ τοῦ καθηγητοῦ κ. Γ. Χατζηδάκι τὰ ποτελέσματα τοῦ Ε' διαγωνισμοῦ τῆς Ἐταιρείας. Κατὰ τοῦτον ὑπεβλήθησαν τὰ ἑξῆς ἔργα:

1) Κ. Νεστορίδου: Λακωνικά.

2) Ι. Βαλαβάνη, ἐκ Κερασούντος, Ποντικά.

3) Ν. Κεχαγιοπούλου, Γλωσσάριον Ἀραβανίου (Καππαδοκίας), οὗ προτάσσεται ἐνδιαφέρουσα συναγωγή.

4) Κων. Γούναρη, Δ. Φ., Μεγαρικά.

5) Νικήτα Χαβιαρά, Συμαϊκά.

6) Εὐαγγέλου Παπαχατζῆ, Καρυσιακά.

7) Δημητρίου Πουλάκη, Πολυκάντηλο (Γλωσσικὴ ὕλη πολλαχόθεν τοῦ Ἑλληνισμοῦ συλλεγείσα).

Ἐκ τῶν ἔργων τούτων ἐβραβεύθη τὸ πρῶτον, τὰ λοιπὰ ἔτυχον ἐπαίνου καὶ χρηματικῆς ἐνθαρρύνσεως.

Γ'. Ζαμπάκειος Ἀγών.

Ὁ φίλος τῶν Βυζαντιακῶν Σπουδῶν κ. Δημήτριος Ζαμπάκος Πασᾶς κατέστησε διὰ τοῦ Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου Κωνσταντινουπόλεως ἴδιον φιλολογικὸν ἀγῶνα, οὗ τὸ θέμα διὰ τὴν πρώτην αὐτοῦ περίοδον ὠρίσθη: „Αἱ μέχρι τῆς δυναστείας τῶν Κομνηνῶν διοικητικαὶ διαιρέσεις τοῦ Βυζαντιακοῦ κράτους καὶ αἱ κυριώτεραι αὐτῶν πόλεις μετὰ τῶν ἀντιστοιχῶν εἰς αὐτὰς σημερινῶν ὀνομάτων“. Προθεσμία πρὸς ὑπόβολὴν τῶν χειρογράφων τῶν σχετικῶν ἐργασιῶν μέχρι 31 Δεκεμβρίου τοῦ 1912. Διὰ τὰ καθ' ἕκαστον τοῦ Ἀγῶνος ἀπευθυντέον πρὸς τὰ Γραφεῖα τοῦ ἐν Κων/πόλει Ἑλληνικοῦ Φιλολογικοῦ Συλλόγου.

ΙΑ'. Εἰδικὴ Μικρασιατικὴ Βιβλιοθήκη.

Ὁ ἐν Ἀθήναις ἀπὸ πολλῶν ἤδη ἐτῶν εὐδοκίμως λειτουργῶν Μικρασιατικὸς Σύλλογος „Ἡ Ἀνατολή“ — οὗ πρόεδρος ὁ καθηγητὴς τῆς Φιλοσοφίας ἐν τῷ Καποδιστριακῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν κ. Μαργαρίτης Εὐαγγελίδης — ἀπεφάσισε τὴν ἰδρυσιν ἰδίας βιβλιοθήκης, ἐν ἧ' νὰ περιληφθῶσι πάντα κατὰ τὸ δυνατόν τὰ εἰς τὴν Μικρὰν Ἀσίαν

ἀφορῶντα ἔργα. Ἰδιαιτέρως θέλει καταβληθῆ πάσα προσπάθεια, ὅπως ἡ βιβλιοθήκη αὐτῆ καταστῆ πλήρης ἀναφορικῶς πρὸς τὴν μεσαιωνικὴν καὶ νεωτέραν καὶ σύγχρονον ἱστορίαν τῆς Μικρᾶς Ἀσίας.

ΙΒ'. Σύνταγμα τῶν Βυζαντιακῶν μολυβδοβούλλων.

ἌΟ εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν „Βυζαντινῶν Χρονικῶν“ γνωστὸς Βυζαντιολόγος κ. Κ. Μ. Κωνσταντόπουλος, νομισματογνῶμων ἐν τῷ Νομισματικῷ Μουσεῖῳ Ἀθηνῶν καὶ ἐκ τῶν κυριωτέρων μελῶν τῆς Βυζαντιολογικῆς Ἐταιρείας, προαναγγέλλει τὴν ἔκδοσιν ἐνὸς νέου Συντάγματος τῶν Βυζαντιακῶν μολυβδοβούλλων, ἐν ᾧ θὰ συμπεριληφθῶσι πάντα τὰ μέχρι τοῦδε ἐκδεδομένα καὶ πολλὰ εἰσέτι ἀνέκδοτα Βυζαντιακὰ μολυβδοβούλλα δημοσίων καὶ ἰδιωτικῶν συλλογῶν, κατατεταγμένα κατὰ νέαν διάταξιν καὶ ἐπὶ νέων ὡς πρὸς τὰ χρονολογικὰ μάλιστα ζητήματα βάσεων. ἌΟ κ. Κ. Μ. Κωνσταντόπουλος θέλει παράσχει πολλῶν μολυβδοβούλλων, ὧν αἱ ἐπιγραφαὶ παρανεγνώσθησαν, τὰς ὁρθὰς ἀναγνώσεις. Πλείστοι φωτοτυπικοὶ πίνακες προσηρηγμένοι θὰ πεικονίζωσι μέγα πλῆθος μολυβδοβούλλων. Εἴθε ταχέως νὰ ἴδωμεν τὸ νέον τοῦτο Σύνταγμα, οὗ τὴν σπουδαιότητα ἐξασφαλίζει ἡ ἐγνωσμένη περὶ τὴν Βυζαντιακὴν νομισματικὴν ἐμπειρία τοῦ ἐκδότη.

ΙΓ'. Τὰ Νησιωτικά.

Ἰπὸ τὸν τίτλον τοῦτον ἄρχεται Ἰαν προσεχῶς ἐκιδιδόμενον ἐν Σύρῳ ὑπὸ τῶν κ. κ. Περικλέους Ζερλέντου, Ἰωάννου Βογιατζίδου, Ἰ. Κατσουροῦ εἰδικὸν περιοδικὸν ἀφιερωμένον εἰς τὴν ἔρευναν καὶ μελέτην τῆς ἀρχαίας, μεσαιωνικῆς καὶ νεωτέρας ἱστορίας τῶν Κυκλάδων μὲν κατ' ἐξοχὴν ἀλλὰ καὶ τῶν ἄλλων νήσων τοῦ Αἰγαίου Πελάγους. Συντάσσεται τοῦ περιοδικοῦ, ὑπερ θὰ ἐκδίδεται εἰς τριμηνιαία τεύχη, ὧν τέσσαρα θὰ ποτελῶσιν ἓνα τόμον, εἶναι κυρίως οἱ προειρημένοι κύριοι, ἀλλὰ θὰ γίνεται εὐχαρίστως δεκτὴ πρὸς δημοσίευσιν καὶ πάσα ἄλλη ἀξιόλογος σχετικὴ συμβολὴ προερχομένη ἐκ τῆς γραφίδος ἐτέρων λογίων. Συνδρομὴ ἔτησίᾳ δρ. 8. Εἰς τὰ „Νησιωτικά“ εὐχόμεθα εὐδοκίμησιν καὶ διναίως ἀναμένομεν ἐξ αὐτῶν σπουδαίαν συμβολὴν εἰς τὰ τῆς Βυζαντιακῆς καὶ Νεωτέρας Ἑλλάδος.

ΙΔ'. Τὰ Χιακὰ Χρονικά.

Καθ' ἃ ἤδη ἀνωτέρῳ ἐσημειώσαμεν ὁ κ. Κ. Ἀμαντος, παλαιὸς μαθητὴς τοῦ Krumbacher, ἴδρυσεν ὑπὸ τὸν ἄνω τίτλον ἐτήσιον δημοσίευμα, οὗ κύριος καὶ ἀποκλειστικὸς σκοπὸς εἶναι ἡ ἔρευνα τῶν Χιακῶν πραγμάτων. Τοῦ Ἀ' τόμου τῶν „Χιακῶν Χρονικῶν“ βλέπει τις τὰ περιεχόμενα ἀνωτέρῳ. ἌΟ β' τόμος κυκλοφορεῖ, ὡς ἀναγγέλεται, μετ' οὐ πολὺ.

ΙΕ'. Ἐπιστημονικαὶ ἐκδρομαὶ καὶ περιοδεῖαι Ἐσπερίων ἀνὰ τὴν Ἑλλάδα καὶ τὴν Ἀνατολήν.

Κατὰ τὸ θῆρος τοῦ 1909 ἐπεσκέφθη πλείστα μέρη τῆς Ἑλλάδος, ὡς π. χ. τὰς Ἀθήνας, Ἀἴγινα, Θήβας, Λεβαδείαν, Ἀμφισσαν, Λαμίαν, Ὑπάτην, Σιδηρόκαστρον κλ. κλ., ὁ καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Βαρκελώνης κ. Α. Rubio y Lluch χάριν μελέτης τῶν τόπων τῶν συνδεομένων πρὸς τὴν ἱστορίαν τῶν Καταλωνίων ἐν Ἑλλάδι.

Κατὰ τὸ θῆρος καὶ τὸ φθινόπωρον τοῦ 1910 ὁ ἐν Παρισίοις ἑλληνιστὴς καὶ ἐκ πολλῶν αὐτοῦ δημοσιευμάτων, ἀναφερομένων εἰς τὰ μέσα καὶ νέα ἑλληνικά, γνωστὸς κ. Hubert Pernot κατ' ἐντολήν τῆς Γαλλικῆς Κυβερνήσεως ἐπεσκέφθη τὴν Χίον, Κρήτην, Ἐπτανήσον χάριν γλωσσολογικῶν μάλιστα ἔρευνῶν. Ἐν Ἐπτανήσῳ καὶ ἐν Ἀθήναις ὁ κ. Η. Pernot ἠσχολήθη ἐνδελεχῶς καὶ περὶ τὴν συναγωγὴν ὕλικου διὰ τοὺς προσεχεῖς τόμους τῆς ὑπὸ τοῦ μακαρίτου καθηγητοῦ Emile Legrand καταλειφθείσης ἐν χειρογράφῳ καὶ ὑπ' αὐτοῦ τούτου τοῦ κ. Η. Pernot συμπληρουμένης καὶ ἐνδιδιομένης Bibliographie Ionienne (ἀπὸ τοῦ ΙΕ' αἰῶνος μέχρι τοῦ 1900).

Ὁ καθηγητὴς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τοῦ Clermont κ. L. Bréhier, ὁ γνωστὸς Βυζαντιολόγος, διαρκούντος τοῦ 1910 ἐπεσκέψατο χάριν ἐπιστημονικῶν μελετῶν τὴν Ἑλλάδα. Ἰδιαιτέρως μνημονευτέα καὶ ἐνταῦθα ἡ περὶ τὰ χειρογράφα τῆς ἐν Πάτμῳ μονῆς τοῦ Θεολόγου διατριβῆ τοῦ κ. L. Bréhier.

ΙΣ'. Νέοι καθηγηταὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις Ἀθηνῶν.

Μετὰ περισσῆς χαρᾶς ἀγγέλλομεν τὸν διορισμὸν ἐν τῷ Καποδιστριακῷ καλουμένῳ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν ὡς καθηγητοῦ τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας καὶ δὴ τῆς μέσης καὶ νέας τοιαύτης τοῦ κ. Σίμου Μενάρδου. Γνωρίζοντες τὴν φιλοπονίαν καὶ τὸν ἐνθουσιασμὸν τοῦ κ. Μενάρδου πεποίθαμεν, ὅτι ἡ διδασκαλία αὐτοῦ θέλει κατ' ἐξοχὴν συντελέσει εἰς τὴν προαγωγὴν τοῦ ἐνδιαφέροντος ὑπὲρ τῆς Βυζαντιακῆς Φιλολογίας μεταξὺ τῶν σπουδαστῶν ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ Ἀθηνῶν. Αἰ' εἰδικοῦ δὲ νόμου τῆς Ἑλληνικῆς Βουλῆς ἐπετράπη εἰς τὸν κ. Σίμον Μενάρδον νὰ τηρήσῃ συγχρόνως καὶ τὸ λειτούργημα τοῦ λέκτορος τῆς μέσης καὶ νέας Ἑλληνικῆς ἐν τῷ Πανεπιστημίῳ τῆς Ὁξφόρδης, ὅπερ λειτούργημα ἀπὸ τινῶν ἐτῶν ἐπετέλει ἐκεῖ οὗτος.

Ἐπίσης νεωστὶ διορίσθησαν καθηγηταὶ ἐν τοῖς Πανεπιστημίοις Ἀθηνῶν οἱ κ. κ. Ἀνδρέας Σκιᾶς καὶ Πέτρος Ν. Παπαγεωργίου τῆς Ἑλληνικῆς Φιλολογίας· Κωνσταντῖνος Μ. Ράλλης καὶ Χρ. Ἀνδροῦτσος ἐν τῇ Θεολογικῇ Σχολῇ, ὁ μὲν τοῦ Ἐκκλησιαστικοῦ καὶ Κανονικοῦ Δικαίου, ὁ δὲ τῆς Δογματικῆς. Τέλος ἐν τῇ Νομικῇ Σχολῇ οἱ

κ. κ. Νικόλαος Δημητρακόπουλος, Δημ. Παπούλιας, Ἀντ. Μομφερᾶτος. Πάντες οἱ εἶναι γνωστοὶ βεβαίως εἰς τοὺς ἀναγνώστας τῶν „Βυζαντινῶν Χρονικῶν“ ἐκ πολλῶν καὶ καλῶν δημοσιευμάτων ἀναφερομένων εἰς τὸν Βυζαντικὸν καὶ Νεοελληνικὸν πολιτισμὸν. Ἀστυχῶς οἱ κ. κ. Πέτρος Π. Παπαγεωργίου καὶ Νικόλαος Δημητρακόπουλος, παρ' ὧν τις τοσαῦτα ὡς καθηγητῶν ἀνέμενε, δὲν ἀπεδέχθησαν τοὺς διορισμοὺς αὐτῶν.

ΝΙΚΟΣ Α. ΒΕΗΣ.

3. РАЗНЫЯ СВѢДѢНІЯ.

Объ авторѣ Виритской легенды¹⁾.

Въ 787 г., во время возстановленія иконопочитанія, когда на Никейскомъ соборѣ св. отцы приводили свидѣтельства о святости иконъ „отъ писанія“, прочитана была повѣсть святого или иже во святыхъ отца нашего Аѳанасія, иногда съ помѣткою „Александрійскаго“²⁾.

Вслѣдствіе такого надписанія повѣсть эта уже съ давняго времени была отнесена къ sregia св. Аѳанасія, патріарха Александрійскаго (326—373). И дѣйствительно, она по иконодульдой тенденціи положительно не можетъ быть приписана этому великому отцу церкви.

Ученые, разсматривавшіе повѣсть и интересовавшіеся личностью ея автора, однако доселѣ не могутъ придти къ какому либо положительному выводу, прежде всего хотя бы на счетъ времени жизни этого св. Аѳанасія (Александрійскаго). Одни (Константинъ Икономъ) относили его къ 450 году, другіе (проф. А. С. Архангельскій) къ VI—VII в., третьи (архіеп. Филаретъ Гумилевскій) къ VII в., наконецъ четвертые (Бароній, Кевъ, Ламбекъ, Лекенъ) къ VIII столѣтію и еще точнѣе къ 765 или 781 году. И дѣйствительно, приуроченіе автора легенды къ любому изъ названныхъ вѣковъ не имѣетъ за собою строгихъ и вполне убѣдительныхъ доказательствъ. Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας — это, по К. Иконому, Аѳанасій, пресвитеръ Александрійскій. Но не говоря уже о томъ, что въ V в. не могло еще возникнуть остраго вопроса объ иконахъ, самое толкованіе греческаго ученаго явно неправильное, такъ какъ Ἀθανάσιος Ἀλεξανδρείας значить: Аѳанасій епископъ (а не пресвитеръ) Александрійскій. О VI и VII вв. не можетъ быть рѣчи потому, что обѣ эти даты явились въ ученой литературѣ совершенно случайно, какъ результатъ опечатокъ, и такимъ образомъ наибольшаго вниманія заслуживаетъ лишь VIII-е столѣтіе.

Поздній (XII в.) западный хронистъ Sigebertus Gemblacensis впервые замѣтилъ, что описанный въ повѣсти случай имѣлъ мѣсто въ Бей-

1) Ср. „Визант. Врем.“ XV (1908) стр. 287 слл.

2) Migne, Patr. graeca, XXVIII, 805—812.